

med en vis vægt, hvis der ikke er en umiddelbart forrettet eller medsigtede i sagen.

Baggrunden for sigtedes ønske om en bestemt forsvarer vil også være et hensyn, der bør indgå i afvejningen. Hvis en forsvarer har fulgt sagen fra starten eller tidligere har været forsvarer for sigtede, kan der efter omstændighederne accepteres en længere forsinkelse end ellers. Der kan endvidere være tale om, at forsvareren har en særlig ekspertise inden for det pågældende område, som sagen vedrører. Tidligere forsvarerskift samt tidspunktet for anmodningen vil omvendt også kunne indgå i afvejningen med betydelig vægt.

Bestemmelsen indebærer ikke, at det frie forsvarervalg sættes ud af kraft, men blot at det undergives den begrænsning, at valget må ske blandt de forsvarere, der har den nødvendige tid til opgaven. Inden for denne kreds af forsvarere vil valget som hidtil være frit.

Det kan ikke på forhånd angives præcist, hvornår der vil foreligge en forsinkelse af betydning for sagens fremme. Det vil som nævnt i høj grad afhænge af den konkrete sag. En forsinkelse på 2-3 måneder i forhold til det af retten foreslåede tidspunkt i almindelige sager om straffelovsovertrædelser samt sager af lignende karakter, som f.eks. sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, må dog som udgangspunkt anses som en betydelig forsinkelse, der kan begrunde en anvendelse af den foreslåede regel. I sager, hvor en hurtig sagsbehandling er særlig prioriteret, f.eks. sager om vold og voldtægt, vil forsinkelser også af kortere varighed kunne give anledning til tilbagekaldelse af beskikkelsen.

Det vil ikke kun være forsinkelser i forbindelse med hovedforhandlingen, der vil kunne begrunde en nægtelse eller tilbagekaldelse af beskikkelse. Det kan også være tilfældet med hensyn til forsinkelser under efterforskningen, der beror på forsvarerens forhold. Der kan f.eks. være tale om, at en forsvarer ikke kan medvirke under afhøringen af en sigtet, hvilket vil indebære en forsinkelse af betydning for sagen. Det vil i denne situation kunne komme på tale at anvende reglen også ved forsinkelser, der er kortere end 2-3 måneder. Det gælder særligt, når sigtede er varetægtsfængslet. Anvendelse af reglen i disse situationer vil navnlig kunne komme på tale i sager, hvor flere sigtede er varetægtsfængslede. Der kan dog ikke stilles samme krav til forsvareren som til anklagemyndigheden med hensyn til at kunne give møde med kort varsel. Det skyldes bl.a., at forsvareren som udgangspunkt skal møde personligt, samt at det er op til anklagemyndigheden at tilrettelægge efterforskningen og herunder at afgøre, hvornår der er grundlag for at rejse tiltale.

Der kan ikke ske nægtelse eller tilbagekaldelse af beskikkelse af en forsvarer efter den foreslåede bestemmelse, hvis et forsvarerskifte ikke vil medføre, at sagen kan fremmes inden for rimelig tid. Hvis der således er tale om en større eller kompliceret sag, vil den tid, det vil tage en anden forsvarer at sætte sig ind i sagen, efter omstændighederne kunne udligne fordelene ved et forsvarerskifte.

Den foreslåede skærpelse med hensyn til, hvilken forsinkelse som følge af forsvarerens forhold der kan accepteres, skal ses i lyset af forsvarerens pligt til at medvirke til, at sagen kan gennemføres inden for rimelig tid. Særligt ved et ønsket forsvarerskift i forbindelse med anke må det være et krav, at den pågældende forsvarer er i stand til at møde inden for rimelig tid, dvs. som udgangspunkt inden for et tidsrum svarende til normal berammelsestid.

Der henvises i den forbindelse til den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 843 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, hvorefter anklagemyndigheden og sigtedes forsvarer skal tilrettelægge deres virke således, at sagen kan gennemføres inden rimelig tid, samt den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 843 b om forhåndsberømmelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 12. Med bl.a. disse bestemmelser understreges det, at også forsvareren har et ansvar for sagens behørig fremme.

Det vil høre til anklagemyndighedens og rettens pligter at påse, at der i givet fald skrives ind, jf. forslaget til retsplejelovens § 843 a, om nødvendigt ved anvendelse af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 733, stk. 2. Det vil dog også påhvile anklagemyndigheden bl.a. gennem anmodning om forhåndsberømmelse at fremme sagsbehandlingen og dermed medvirke til at begrænse problemernes omfang.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.3. lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 1, nr. 5 (retsplejelovens § 747, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 747, stk. 3, med den ændring, at adgangen til at foretage indenretlig afhøring forud for hovedforhandling foreslås udvidet til også at omfatte tilfælde, hvor sigtede er varetægtsfængslet uden samtidig at være anbragt i isolation.

Betingelserne for indenretlig afhøring, hvor sigtede er varetægtsfængslet, svarer efter forslaget til de betingelser, som gælder i medfør af den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 747, stk. 3, med hensyn til isolationsfængsling. Formålet med den foreslåede ændring af bestemmelsen er således, at en varetægtsfængsling – uanset om der samtidig er iværksat isola-